

PFOA och PFOS i plasma eller vatten

Anm. Kontakta laboratoriet för diskussion om hur provsvaren ska tolkas innan beställning.

Exponering	PFOA (perfluoroktansyra) och PFOS (perfluoroktansulfonat) är exempel på två vanligt använda perfluorerade ämnen kan finnas i impregnerade textilier, impregnerat papper, elektronik, rengöringsmedel och brandsläckningsskum. Ämnena är mycket stabila och bryts ned långsamt och används i låga halter i många produkter eftersom de kan bidra till att bilda släta, vatten-, fett- och smutsavvisande ytor. För mer information se Kemikalieinspektionens hemsida. http://www.kemi.se/sv/Innehall/Fragor-i-fokus/Perfluorerade-amnen-PFOS-PFOA-med-flera/ Se även; Anders Glynn A, Cantillana T, Bjermo H. Riskvärdering av perfluorerade alkylsyror i livsmedel och dricksvatten. rapport 11 - 2013 från livsmedelsverket.
Provtagning	<i>Plasma</i> ; Fem ml blod samlas i EDTA-rör (Lila propp). Efter att blodet svalnat centrifugeras röret under 15 minuter vid 800 g. Plasma förs sedan över till ett nytt rör. <i>Vatten</i> ; Fyll minst 10 ml i det rekvirerade röret. Provtagningsmaterial rekvireras kostnadsfritt från Arbets- och miljömedicin i Linköping.
Förvaring och sändning	Provröret med plasma eller vatten läggs i en transporthylsa och skickas till laboratoriet med post i ett paket/kuvert. Försändelse med plasmaprov märks med en etikett "Biologiska prov". Skicka proverna så snart som möjligt och förvara proverna i kylskåp tills att de kan skickas. Skicka inte prov på en fredag eller dag innan helgdag.
Analysbeställning	Analysbeställning skickas tillsammans med rören för provtagning. Från vår hemsida kan det även öppnas upp som ett pdf-dokument och skrivas ut.
Referensintervall	<i>PFOA i plasma</i> ; medelvärde 1,9 ng/ml (Jönsson et al 2010, se ovanstående rapport) <i>PFOS i plasma</i> ; medelvärde 6,9 ng/ml Beror på typ av kosthållning. Vid högt intag av viltfångad fisk kan halterna öka avsevärt (Hovgard 2009, se ovanstående rapport) <i>PFOA och PFOS i vatten</i> ; Varierar stort. Det finns ännu inga lagstadgade gränsvärden för PFOA och PFOS i livsmedel och vatten. Se information på Livsmedelsverket .
Metodik	Plasmaprovet behandlats först med enzymet β -glukuronidas för att ta bort glukuronsyrakonjugeringar. Efter att proteiner fällts med acetonitril och sedan centrifugerats analyseras PFOS och PFAA med vätskekromatografi och masspektrometrisk detektor (LC-MS/MS).
Analyskostnad och utförande	Se prislista. Analys efter överenskommelse.
Provsvär	Enligt överenskommelse.
Beställning och information	Tfn 010-103 44 10; Per Leanderson

Senast uppdaterad; 141202/PL